

Досвід застосування адміністративної відповідальності за вчинення насильства в сім'ї у зарубіжних країнах

Сергєєв І.С., професор кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС, кандидат юридичних наук, доцент
Бондарчук О.М., студент ННІЗН НАВС

У сфері протидії насильству в сім'ї у кожній країні склалися свої, інколи притаманні тільки їй, методи попередження та боротьби з цим негативним явищем. Це залежить від багатьох чинників, серед яких є рівень життя в країні, стан соціальної активності суспільства, розвиток нормативно-правового забезпечення тощо.

Позитивним для впровадження у вітчизняне законодавство є досвід країн Європейського Союзу та США, за яким застосовується підхід вилучення з сім'ї не жертви насильства, а особи, яка його вчинила. Як зазначає Євсюкова М.В., у цьому випадку «особа, яка постраждала і яка є жертвою, не змушена шукати притулок поки інший член сім'ї заспокоїться та прийде до тями» [3, с. 341].

У цьому аспекті цікавим є досвід Бразилії, яка у 2006 році прийняла Закон «Про сімейне насильство стосовно жінок». Відповідно до цього закону, працівникам правоохоронних органів дозволяється затримувати суб'єкта агресії не тільки за вчинення насильства в сім'ї, а й у випадках, коли в його діях існує реальна загроза для життя жертви цього насильства; створені спеціальні суди, основними повноваженнями яких є розгляд злочинів проти жінок за статевною ознакою [2].

За законодавством деяких країн, зокрема Республіки Польщі, одним із заходів впливу на правопорушників є «подання ухвали про покарання до відома публіки в «загальному порядку».

На наш погляд подібний досвід щодо осіб, які вчинили насильство в сім'ї, цілком можливо було б запровадити й в Україні. Оприлюднення фактів вчинення насильства в сім'ї, особливо у сім'ях публічних осіб, буде додатковим чинником профілактики насильства в сім'ї.

У листопаді 1996 року Австрійська національна асамблея прийняла Акт про захист від насильства у сім'ї. Закон забезпечує право потерпілого на захист від кривдника у його/її життєвому середовищі і в соціальному оточенні, надаючи поліції повноваження виселяти правопорушників і накладати заборонні ордери.

Коли правопорушника застали в домі жертви насильства під час чинності заборонного ордеру, його штрафують за це порушення і навіть можуть заарештувати, якщо він відмовляється покинути приміщення. Проте якщо і потерпіла особа дозволила кривднику повернутися додому, її також можуть оштрафувати [4, с.202].

Соціальну проблему домашнього насильства в США порушено ще в 70-х роках ХХ ст., у зв'язку з активізацією жіночого руху. Основними підходами в політиці США щодо реагування на насильство в сім'ї є контроль, який забезпечує стратегію обов'язкового реагування. Контроль,

головним чином, виявляється у формі практики обов'язкового реагування на насильство в сім'ї, а саме: обов'язковий арешт, принцип обов'язкового судового провадження та обов'язкове інформування. За законом про обов'язковий арешт поліцейські зобов'язані заарештувати кривдника, навіть якщо жертва насильства виступає проти цього.

В Туреччині жінка, практично, може відправити свого чоловіка за ґрати, незалежно від того, здійснював він яке-небудь насильство по відношенню до неї чи ні. Таку думку висловив член Асоціації правників Мардіна, адвокат Халіль Алтункайнак на семінарі, присвяченому захисту прав жінок.

«Вивчивши нормативно-правові акти нашої країни, я пошкодував, що народився чоловіком. Кожна туркеня, не маючи на те вагомих доказів, може вимагати моральну компенсацію або кримінальний термін для чоловіка, який їй не зовсім сподобався. Для цього є непотрібним навіть факт наявності побоїв або вчиненого насильства. Наші закони дуже несправедливі до чоловіків», - заявив адвокат [5].

Приблизно з середини 90-х років минулого сторіччя держава Ізраїль стала проводити жорсткішу політику по відношенню до насильства в сім'ї, метою якої є викорінення цього правопорушення в будь-якій формі з тим, щоб сім'я, як осередок суспільства, могла нормально функціонувати.

Одним із завдань такої політики є не тільки викорінення насильства в сім'ї як такого, а й створення бази, що дозволяє молодому поколінню рости на основі нормальних сімейних стосунків, а не на перекручених уявленнях, заснованих на насильстві [4, с. 203].

Підсумовуючи вищезгадане, ми вважаємо, що з урахуванням міжнародного досвіду провідних країн світу, які досягли значних результатів у подоланні такого соціально-правового явища як насильство в сім'ї, було б доцільно включити до Кодексу України про адміністративні правопорушення такі види адміністративних стягнень, як виселення правопорушника та накладення заборонного ордеру на певний термін, а також оприлюднення інформації щодо вчинення насильства в сім'ї публічними особами.

Список використаних джерел

1. Закон України № 2789-III «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.11.2001р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>.

2. Бразилія. Новый закон о домашнем и семейном насилии против женщин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.owl.ru/content/news/worldwide-2006/p70925.shtml>

3. Євсюкова М. В. Насильство в сім'ї як порушення прав, закріплених у конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: огляд рішень Європейського суду з прав людини / М. В. Євсюкова // Форум права. – 2013. – № 1. – С. 341–347.

4. Коломоєц О. Д. Мировой опыт противодействия насилию в семье / О. Д. Коломоєц // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия: Юридические науки. - 2012. - Т.24(63). №1.2012. – С.202-208

5. Турецкий адвокат заявил про дискриминацию мужчин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://umma.ua/uk/news/world/Turetskiy_advokat_zayavil_o_diskriminatsii_muzhchin/18731
— Заголовок з екрану